

Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelukohtainen palvelusetelisääntökirja

Peruukkipalvelu

Hyväksytty yleisten palveluiden lautakunnassa: 12.9.2024 §84

Sisällys

1	Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset.....	3
1.1	Henkilöstö ja osaaminen.....	3
1.2	Tilat, laitteet ja välineet.....	3
2	Peruukkipalvelun palvelukuvaus.....	4
2.1	Asiakkuuden prosessi.....	4
2.2	Palvelun sisältö.....	4
3	Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute.....	4
4	Palvelusetelin arvo peruukkipalvelussa ja hinnoittelu.....	5
5	Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta.....	5

1 Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset

Apuvälinepalvelu on terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan osa lääkinällistä kuntoutusta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutuksesta (1363/2011) todetaan, että lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineinä luovutettavien välineiden, laitteiden, tarvikkeiden, tietokoneohjelmien sekä muiden ratkaisujen tarkoituksena on edistää potilaan kuntoutumista sekä tukea, ylläpitää tai parantaa toimintakykyä jokapäiväisissä toiminnoissa tai ehkäistä toimintakyvyn heikentymistä. Lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineellä tarkoitetaan lääketieteellisin perustein todetun toimintavajavuuden korjaamiseen tarkoitettua välinettä, laitetta tai vastaavaa, jota vajaakuntoinen henkilö tarvitsee selviytyäkseen päivittäisissä toiminnoissaan.

Palveluseteli peruukin hankkimiseksi lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineenä voidaan luovuttaa asiakkaille, jotka ovat sairauden tai muun vastaavan syyn takia menettäneet hiuksensa joko osittain tai kokonaan.

Sääntökirjassa olevat vaatimukset, joissa viitataan yksityisestä terveydenhuollosta annettuun lakiin (152/1990), koskevat palveluntuottajia, jotka tuottavat lain 2 §:n määritelmän tarkoittamia terveydenhuollonpalveluja. Peruukkipalvelua ei katsota lain tarkoittamaksi terveydenhuollon palveluksi.

Palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleisen sääntökirjan ja tämän sääntökirjan mukainen. Tämä palvelukohtainen sääntökirja tulee voimaan 1.9.2024 alkaen.

1.1 Henkilöstö ja osaaminen

Peruukkien arviointiin ja sovitukseen liittyvästä asiakaspalvelusta huolehtivalla henkilöllä tulee olla hiusalan perustutkinto tai parturi-kampaajan ammattitutkinto tai muu peruukkialaan perehdyttävä koulutus sekä vähintään kahden (2) vuoden työkokemus peruukkipalvelusta, jolla tarkoitetaan peruukin arviointia, mittausta, sovitusta, muutosten tekemistä, leikkausta/muotoilua sekä käytönopastusta asiakkaalle.

Peruukin arviosta ja sovituksesta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa sovita muuta. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairaustapauksissa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Pohjois-Savon hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä perehdyttämisestä, ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä ja riittävästä täydennyskoulutuksesta.

Asiakkaalla on oikeus saada peruukkipalvelua suomen kielellä. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa millä muilla kielillä kuin suomen kielellä palvelu voidaan toteuttaa.

1.2 Tilat, laitteet ja välineet

Peruukkien sovitukset tapahtuvat palveluntuottajan tiloissa, jotka edellytetään olevan asianmukaisia. Palveluntuottajan on huolehdittava tilojen turvallisuudesta ja siisteydestä. Pohjois-

Savon hyvinvointialue voi tarvittaessa tarkistaa palveluntuottajan asiakaspalvelutilat.

Peruukin hankinta on asiakkaalle usein arkaluontoinen asia, joten asiakaspalvelun edellyttään tapahtuvan rauhallisessa, näkösuojatussa sovitustilassa.

Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.

2 Peruukkipalvelun palvelukuvaus

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttaja-oikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Peruukki luovutetaan useimmiten iho- ja/tai syöpäsairaalle asiakkaalle, jolla on laaja-alaista, tilapäistä tai pysyvää hiustenlähtöä. Peruukin luovuttaminen voi tulla kyseeseen myös sukupuoltaan korjaavalle asiakkaalle, jolla on laaja-alaista hiustenlähtöä tai kaljuuntumista.

Peruukkeja luovutetaan yleensä yksi peruukki/vuosi. Yksilöllisestä tarpeesta esim. työolosuhteista (maatalous-, metallityö ym.) tai muusta perustellusta syystä johtuvan peruukin kulumisen vuoksi voidaan luovuttaa enemmän kuin yksi peruukki/vuosi. Peruukkipalvelussa luovutetaan ensisijaisesti vakiomallisia keinokuituhiusperuukkeja, joista tulee olla saatavilla eri malleja, värejä, kokoja ja pituuksia. Jos kuituhiusperuukki ei jostain lääketieteellisestä syystä sovi (esim. allergia tai työolosuhteet), on mahdollista saada aitohiusperuukki. Lääkinnällisen kuntoutuksen luovutusperusteiden täytyessä (esim. poikkeava pään muoto) on mahdollista saada maksusitoumuksella yksilöllinen mittatilausperuukki.

Palveluvalikoimasta poikkeava peruukin luovuttaminen edellyttää alan erikoislääkärin (esim. ihotaudit, lastentaudit) tekemää arviointia ja asiakkaan yksilöllisen tarpeen perusteella toteamaa tarvetta. Peruukin korjaus ja huoltaminen korvataan lääkitinnällisenä kuntoutuksena, kun taas peruukin pesuvälineitä tai leikkausta kampaajalla ei korvata.

2.1 Asiakkuuden prosessi

Arviointi peruukin tarpeellisuudesta tehdään asiakkaan hoitovastuuyksikössä. Asiakkaan on päästävä apuvälinearvioon neljäntoista (14) päivän kuluessa yhteydenotosta.

2.2 Palvelun sisältö

Peruukkipalvelu sisältää peruukin arvion, sovitukset, tarvittavat muutokset, leikkauksen/muotoilun sekä peruukin käytön että huollon opastuksen kirjalliset ohjeet mukaan lukien.

3 Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute

Palveluntuottajalta edellytetään hoitotyöhön liittyvien asiakastietojen ja työsuoritteiden kirjaamista seuraavien ohjeiden mukaisesti:

- lainsäädännön edellyttämän hoitotyön kirjaaminen sekä asiakkaan kokonaistilanteen kirjaaminen hoivan kannalta
- tehtyyn työhön kuuluvien suoritteiden kirjaaminen
- asiakkaan palvelutarpeen seuraaminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelman päivittämisessä (arviointi)

Hoidon ja palvelun kannalta on tärkeää, että hoitoon ja palveluun liittyvät tarpeelliset tiedot ovat asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden käytettävissä (esim. sotekeskus). Hoitajakson loputtua merkataan palvelu toteutuneeksi PSOP-palvelusetelijärjestelmään. Järjestelmään kirjaamisesta ja laskutuksesta kerrotaan tarkemmin kappaleessa 5.

4 Palvelusetelin arvo peruukkipalvelussa ja hinnoittelu

Peruukki myönnetään lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä. Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden osalta palvelu on asiakkaalle maksutonta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1993/734). Palveluseteliarvot ovat kattohintaisia ja kaikille asiakkaille tasasuuruksia. Palvelusetelin arvon tulee olla sellainen, että sillä voi hankkia asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavan tavanomaisen apuvälineen. Asiakas saa hankkia palveluseteliä kalliimman apuvälineen, jolloin hän itse maksaa valitsemansa apuvälineen (peruukin) hinnan ja palvelusetelin arvon välisen hintaeron. Palveluseteliarvot ovat nähtävillä erillisellä liitteellä.

Palveluntuottajaksi hakiessaan palveluntuottaja ilmoittaa palvelunsa arvonlisäverollisen hinnan PSOP-palvelusetelijärjestelmässä. Palveluntuottajan ja asiakkaan välisestä sopimussuhteesta on kerrottu lisää yleisessä sääntökirjassa.

5 Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta

Palvelusetelillä Pohjois-Savon hyvinvointialue sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta peruukkipalvelun palvelusetelin arvoa vastaavan korvauksen. Jos asiakkaan ja palveluntuottajan sopima palvelun hinta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, Pohjois-Savon hyvinvointialue suorittaa palveluntuottajalle enintään asiakkaan ja palveluntuottajan sopiman hinnan. Laskutus tapahtuu kirjattujen palvelutapahtumien perusteella palvelusetelijärjestelmän kautta. Laskutusprosessia on kuvattu tarkemmin yleisessä sääntökirjassa.